

مرکز آموزشی درمانی الزهرا(س)

گروه مراقبت‌های دارویی

واحد DPIC

شماره سیزدهم : شهریور ماه ۱۳۹۲

هیئت تحریریه :

دکتر رضا حیدری

دکتر عفت نصری

دکتر حمید رضا کریم نژاد

زهرا مصطفوی

مطالب این شماره :

© دوکساپرام

© دنباله پرتکل داروهای پرخطر

© دنباله محاسبات رایج داروها در بخشهای ویژه

© آخرین تغییرات ایجاد شده توسط F.D.A در مورد زولپیدم

© افسردگی زمستانی و راههای مقابله با آن

© آیا میدانید که

دوکساپرام

موارد مصرف:

دوکساپرام به عنوان محرک در درمان ضعف تنفسی، تضعیف تنفسی پس از اعمال جراحی و یا آپنه‌ای که بدلیل مصرف شل‌کننده‌های عضلانی - اسکلتی ایجاد نشده باشد، نارسایی حاد تنفسی، در مبتلایان به بیماری انسدادی مزمن ریوی و نیز برای تحریک تنفس عمیق بعد از اعمال جراحی بکار می‌رود.

مکانیسم اثر:

این دارو با تاثیر بر گیرنده‌های شیمیایی کاروتید در محیط موجب تحریک تنفس و در نتیجه افزایش حجم حیاتی و افزایش جزئی تعداد تنفس می‌گردد. بتدریج با افزایش میزان مصرف دارو، مراکز تنفس در بصل‌النخاع نیز تحریک شده که این خود به طور پیشرونده، سایر قسمت‌های مغز و طناب نخاعی را نیز تحریک می‌کند.

فارماکوکینتیک:

اثر دارو طی ۲۰-۴۰ ثانیه شروع شده و پس از ۱-۲ دقیقه به حداکثر می‌رسد. اثر دوکساپرام ۱۲-۵ دقیقه به طول می‌انجامد. حدود ۵۵ درصد آن از طریق صفر دفع می‌گردد.

موارد منع مصرف:

دوکساپرام در مواردی چون صدمات عروق مغزی، بیماری شریان کرونر، صرع، ضربه به سر، نارسایی قلبی، افزایش حاد فشار خون، عدم کفایت تنفسی بد لایلی از قبیل انسداد راه‌های هوایی، دیسپنه شدید، پنوموتوراکس، فلج عضلانی و نیز در بیماریهای ریوی مثل آسم حاد نایژه‌ای، آمبولیسم ریوی، نارسایی تنفسی ناشی از اختلالات عضلانی - اسکلتی و فیبروز ریوی نباید مصرف شود.

هشدارها:

۱ - استفاده از دوکساپرام به منظور درمان آپنه در نوزادان، ممکن است

عوارضی چون تحریک اعصاب مرکزی، صرع و احتمالاً زیادی فشارخون،

به همراه داشته باشد

۲- چنانچه سرعت انفوزیون بیش از مقدار توصیه شده باشد ممکن است باعث بروز

همولیز شود.

۳ - در برخی موارد مانند سابقه آسم نایژه‌ای، آریتمی قلبی یا تاکیکاردی شدید، خیز مغزی، پرکاری تیروئید، فئوکروموسیتوم،

عیب کار کبد یا کلیه‌ها باید با احتیاط مصرف شود.

عوارض جانبی: بروز عوارض قلبی - عروقی مانند درد قفسه سینه، ضربانات سریع یا نامنظم قلب و یا همولیز و ترومبوفلیت

گزارش شده است.

تداخل‌های دارویی:

تجویز همزمان داروهای مهارکننده آنزیم مونوآمین اکسیداز (MAOI) شامل فورازولیدون، و پروکاربازین و نیز ترکیبات مقلد

سمپاتیک موجب تقویت اثرات تنگ‌کننده عروقی این داروها و یادوکساپرام می‌گردد. مصرف توام محرک‌های CNS با

دوکساپرام نیز موجب تحریک اضافی CNS خواهد شد. مصرف همزمان هوشبرهای هیدروکربنه نیز با اثرات دوکساپرام

به دلیل افزایش حساسیت میوکارد به کاتکول آمین‌ها به وسیله این ترکیبات تداخل دارد.

نکات قابل توصیه:

در مصرف طولانی مدت بهتر است محل تزریق را تغییر داد تا از بروز ترومبوفلیت یا تحریکات موضعی جلوگیری شود.

مقدار مصرف: به منظور درمان تضعیف تنفسی پس از عمل جراحی، 0.5 mg/kg به صورت تزریق وریدی تجویز می شود. میزان مصرف در یک تزریق، نباید از 1.5 mg/kg تجاوز نماید. در صورت نیاز به تکرار مصرف، تجویز دارو در فواصل ۵ دقیقه‌ای صورت می گیرد، تا حداکثر مقدار مصرف به 2 g/kg برسد.

اشکال دارویی: آمپول 100 mg/5ml

دنباله پرتکل داروهای پرخطر

هپارین (ضد انعقاد)

○ نکات کاربردی داروی هپارین

- دوز هپارین کاملاً شخصی می باشد و بر اساس وضعیت بیماری ، سن بیمار ، وزن و وضعیت کبدی و کلیوی برای هر بیمار مشخص می شود.

- زمان ترومبین ، INR و PTT باید قبل از درمان برای تعیین مقدار اولیه آن ها اندازه گیری شوند.

- PTT به طور منظم اندازه گیری شود.

- خون هپارینه شده برای اندازه گیری ESR شمارش پلاکتی نباید استفاده شود.

- برای جلوگیری از هماتوم یا به حداقل رساندن احتمال بروز آن ، از تزریق عضلانی بیش از حد داروهای دیگر و در صورت امکان از هرگونه تزریق عضلانی خودداری شود.

• قطع ناگهانی مصرف دارو ممکن است قابلیت انعقاد خون را افزایش دهد. درمان با هپارین معمولاً با مصرف خوراکی داروهای ضد انعقاد دنبال می شود.

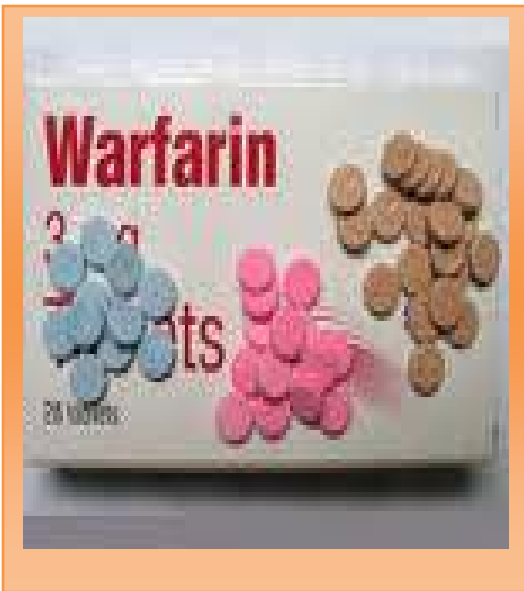
○ مسمومیت و درمان

• **تظاهرات بالینی :** خونریزی

• **درمان :** قطع فوری مصرف دارو معمولاً موجب کنترل خونریزی می شود ولی در صورت خونریزی شدید ممکن است به پروتامین سولفات احتیاج باشد.

• یک میلی گرم پروتامین سولفات ۹۰ واحد از هپارین را خنثی می کند.

وارفارین

○ نکات کاربردی داروی وارفارین

• قبل از دادن دارو ، سابقه بیمار (از جمله حساسیت به هر

نوع دارو) سوال شود

• زمان پرو ترمبین و یا INR بیمار در ضمن درمان کنترل گردند.

• ادرار و مدفوع بیمار باید از نظر خون مخفی آزمایش گردند.

• این دارو در موارد ذیل باید با احتیاط مصرف شود : دیابت شدید ، زایمان اخیر ، عیب شدید کار کلیه ، ضایعات دستگاه

تنفسی یا ادراری ، کارسینوم احشاء ، سیروز کبدی ، کمبود ویتامین K

• در صورت بریدگی اتفاقی (عمیق) پانسمان تمیز بر روی زخم گذاشته محکم فشار دهید و فوراً به بیمارستان مراجعه

نمائید.

• از مصرف زیاد غذاهای حاوی ویتامین K (ماهی، روغن ماهی، سبزیجات، پیاز، جگر، گل کلم، اسفناج، باقلا، لوبیا، قهوه و کاهو)، ویتامین C، بستنی و دخانیات پرهیزید، چون اثر بخشی این داروی ضد انعقاد را کاهش می دهد.

مصرف همزمان این دارو با سیر، زنجبیل، جینکو، جین سینگ و همینطور گلوکز آمین احتمال خونریزی را افزایش می دهد.

• در صورت تغییر مهم و اساسی در رژیم غذایی، تغییر نحوه زندگی روزانه، مسافرت به نقاط با آب و هوای متفاوت، ابتلا به بیماری هر چند خفیف از قبیل اسهال و استفراغ، درمورد میزان مصرف داروی وارفارین مشورت نمائید.

• استفاده از مسواک نرم جهت جلوگیری از خونریزی لثه ها.

• استفاده از ریش تراش برقی به جای تیغ ریش تراش.

• پرهیز از فعالیت های خطرناک (فوتبال، اسکی و کارهای خطرناک).

• هرگونه تزریق عضلانی فقط با دستور پزشک معالج صورت پذیرد.

• خواهران گرامی:

• در مورد پیشگیری از بارداری با پزشک خود مشورت نمائید.

• در صورت افزایش زیاد خونریزی زمان قاعدگی به پزشک خود مراجعه نمائید.

• در صورتی که تمایل به حاملگی دارید حتماً قبلاً با پزشک خود مشورت نمائید.

• در صورت مصرف وارفارین از شیر دادن به نوزاد خودداری نمائید.

مصرف داروی زیر همراه با داروی وارفارین اثر دارو را کاهش و خطر ایجاد لخته را افزایش می دهد:

• کلومیپیرامین - ریفامپین - اسپرونولاکتون (آلداکتون) - باربیتورات ها - ویتامین K - آنتی اسید - استروژن

لیست فوق اسامی کلیه داروها نمی باشد. بنابراین درمورد شروع هر دارو با پزشک خود یا کلینیک وارفارین یا پزشک داروساز مشورت نمائید.

• مصرف داروهای زیر همراه با داروی وارفارین اثر دارو را تشدید کرده و خطر خونریزی را افزایش می دهد:

آلوپورینول آمیودارون_ آسپرین_ آنتی بیوتیک_ بتامتازون - سایمتیدین - کلوفیبرات دیپیریدامول_ هپارین_ ایندومتاسین_ لووتیروکسین_ پیروکسیکام_ جم فیروزیل_ متی مازول کوئینیدین_ مفنمیک اسید

لیست فوق اسامی کلیه دارو ها نمی باشد. بنابراین در مورد هر دارو با پزشک و یا کلینیک وارفارین یا پزشک داروساز مشورت نمائید.

پتاسیم کلراید (Potassium chlorid) جانشین الکترولیت

نکات کاربردی داروی پتاسیم کلراید

• در درمان (هایپو کالمی) کمی پتاسیم خون ، پیشگیری از کمی پتاسیم خون مصرف دارد

• در بیمارانی که دیژیتال مصرف می کنند ، بدلیل خارج کردن سریع پتاسیم از بدن ممکن است به مسمومیت با دیژیتال منجر شود.

• غلظت سرمی پتاسیم ، ازت ، اوره خون (BUN) و کراتینین ، PH و میزان مصرف مایعات و دفع آنها پیگیری می شود.

• بلافاصله بعد از عمل جراحی نباید برای بیمار پتاسیم تجویز شود این کار هنگامی صورت میگیرد که جریان ادرار وی برقرار گردد.

دنباله محاسبات رایج داروها در بخشهای ویژه

۱- محاسبه و تنظیم تعداد قطرات میکروست حاوی دارو

$$\text{تعداد قطرات} = \frac{60 \times \text{مقدار داروی دستور داده شده} \times \text{مقدار حجم سرم}}{\text{مقدار کل داروی موجود}}$$

مثال: اگر $10\mu\text{g}/\text{kg}/\text{min}$ دوپامین برای بیمار 60 کیلوگرمی تجویز شده باشد، با توجه به اینکه یک آمپول 200mg دوپامین در 100 سی سی میکروست حل شود، تعداد قطرات چند است:

$$\text{تعداد قطرات} = \frac{100 \times (10 \times 60 \text{ kg}) \times 60}{200 \text{ mg} \times 1000 = 200000} \mu\text{g}$$

حالا بدون توجه به فرمولهای روتین، شما را با فرمول جدید SRF1 آشنا میکنیم. با این فرمول شما در عرض چند ثانیه می توانید بدون محاسبات فراوان و در ذهن خود سریع تعداد قطرات میکروست حاوی دارو را حساب کنید که به قرار زیر است:

• هر گاه هر دارویی با هر میزانی در 100 سی سی میکروست ریخته شود، 6 قطره آن حاوی همان مقدار داروست که ریخته اید با یک واحد کوچکتر.

- TNG5mg در ۱۰۰ سی سی میکروست حل کردید، ۶ قطره آن TNG 5µg دارد.

- 200 mg دوپامین در ۱۰۰ سی سی میکروست حل کردید، ۶ قطره آن 200 µg دوپامین دارد.

- 50 mg نیپراید در ۱۰۰ سی سی میکروست حل کردید، ۶ قطره آن 50 µg نیپراید دارد.

۲ - محاسبه و تبدیل درصدهای داروئی به گرم

با توجه به اینکه تعداد زیادی از داروها و سرمها (مقدار داروی موجود در ظروف آنها به صورت درصد نوشته شده است) (کلسیم، لیدوکائین، گلوکز هیپرتونیک) پرستار برای رساندن مقدار داروی دستور داده شده باید بتواند آن مقدار را محاسبه و از ظرف فوق برداشت کند.

در صد % = گرم در سی سی مثال: محلول لیدوکائین ۱%

$$100 \text{ سی سی} = 1000 \text{ mg} = 1 \text{ گرم}$$

$$1 \text{ سی سی} = x$$

$$\frac{10000}{1 \times 100} = 10 \text{ MG}$$

حالا بدون توجه به تناسب ریاضی فوق، توجه شما را به SRF2 جلب میکنیم که هر گاه خواستید مقدار یک سی سی داروئی که بر حسب درصد نوشته شده است را محاسبه کنید، نیاز به تناسب ریاضی نباشد:

1 % - یعنی = یک سی سی آن 10 میلی گرم دارو دارد.

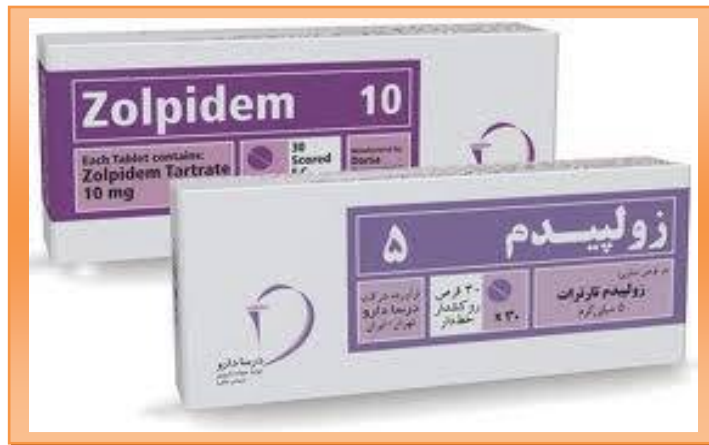
2 % - یعنی = یک سی سی آن 20 میلی گرم دارو دارد.

20 % - یعنی = یک سی سی آن 200 میلی گرم دارو دارد.

50 % - یعنی = یک سی سی آن 500 میلی گرم دارو دارد.

آخرین تغییرات ایجاد شده توسط F.D.A در مورد زولپیدم

F.D.A اعلام کرد که کمترین دوز زولپیدم هنگام خواب مصرف شود یعنی دوز ۱۰ mg به ۵ mg کاهش پیدا کند برای اینکه اطلاعات جدید نشان داده است که مقدار داروی موجود در خون بیمار به حدی است که بیمار روز بعد حالت خواب آلودگی دارد و امکان انجام فعالیتهای هوشیار مثل رانندگی را ندارد و در خانم ها این اثر بیشتر از آقایان است.

افسردگی زمستانی و راههای مقابله با آن

شاید تاکنون شما هم متوجه شده اید که در روزهای زمستان برخی از اطرفیانان با نوعی افت روحیه و کاهش فعالیت مواجه میشوند. ممکن است خودتان هم گهگاه دچار این مشکل شده باشید. این مشکل چیست؟

این اختلال که در بین مردم به افسردگی زمستانی معروف است در حقیقت یک اختلال خلقی وابسته به فصل (seasonal affective disorder) یا SAD است. طبق آمار آکادمی آمریکایی پزشکان خانواده هر سال حدود نیم میلیون نفر در آمریکا دچار نوع بارز و مشکل ساز این اختلال میشوند و حدود ۱۰-۲۰٪ هم علائم متوسط آن را تجربه می کنند.

علائم این اختلال خلقی بدین شرح است:

-تغییرات اشتها بویژه تمایل به رژیم پر کربوهیدرات

-افزایش وزن

-خستگی

-تمایل به خوابیدن بیش از حد

-اختلال تمرکز

-اضطراب/تحریک پذیری عصبی

-پرهیز از موقعیت های اجتماعی (مهمانی ها و غیره)

-حساس شدن در مورد طرد از طرف دوستان و اطرافیان

اساس درمان بر مواجهه با نور (نور درمانی!) و نیز برخی داروها و روان درمانی استوار است. در زیر ۸ راه مفید برای مقابله با

افسردگی زمستان را می خوانیم:

۱_ قبل از آغاز زمستان پیش گیری کنید : بهتر است در روزهای آخر پاییز وقت بیشتری را بیرون از خانه و در

معرض آفتاب بگذرانید. البته بهتر است قبل از هواخوری پیش بینی های لازم را بکنید تا مشکل سرماخوردگی هم به

مشکلات دیگر اضافه نشود.

۲_ نورپردازی بهتر محیط خانه: استفاده از چراغهای رومیزی روی میز کامپیوتر یا میزکارتان برای ایجاد روشنایی

موضعی (و در ضمن صرفه جویی) مفید است. میتوان نورپردازی خانه را هم بهبود بخشید که البته کمی پرخرج تر است.

۳_ تغییر در محیط: محیط خانه یا دکوراسیون آن را عوض کنید. استفاده از رنگهای گرمتر در دکوراسیون خانه و حتی

لباسهایتان میتواند بسیار موثر باشد. سعی کنید چیدمان خانه را از یکنواختی در بیاورید و آن را به سبک جدیدی بیارایید.

۴_ تمرینات ورزشی: فعالیت ورزشی چه در داخل خانه یا بیرون بسیار در حفظ روحیه موثر خواهد بود، بویژه اگر پیاده

روی در همراهی نزدیکان باشد. نکته مهم منظم بودن این فعالیت ورزشی است (حداقل سه بار در هفته به مدت نیم ساعت)

۶_ استفاده از مکمل های دارویی روغن ماهی

۷_ استفاده از ویتامین ث و خانواده ویتامین ب: ویتامین ث در مرکبات، گوجه فرنگی، سیب زمینی و بسیاری از

میوه های دیگر موجود است. ویتامین های ب در مائهالشعیر و دلستر به وفور یافت میشوند. میتوان مکملهای دارویی این

ویتامین ها را نیز استفاده نمود.

۸_ استفاده از داروهای ضد افسردگی نیز بطور دوره ای در فصل زمستان برای بیماران با افسردگی ناتوان کننده

مفید خواهد بود. در این مورد بیمار حتما باید تحت مشاوره و درمان مرتب پزشک باشد

۹_ برخی روشها نظیر طب سوزنی و طب سنتی چین یا ورزشهای خاص چینی ها هم طبق بعضی تحقیقات در بهبود

روحیه موثرند. با توجه به نبود مراکز معتبر طب چینی در کشور ما این روش آخر چندان توصیه نمی شود.

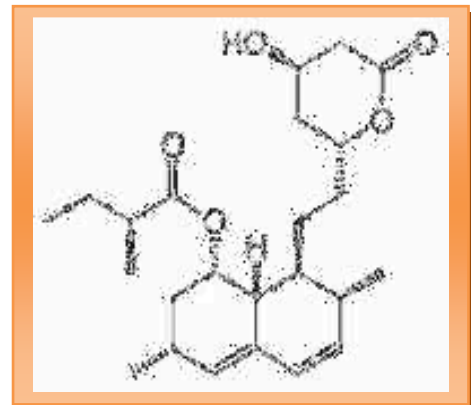
آیا میدانید که که

کلم میتواند با استرس، عفونتها، بیماریهای قلبی عروقی و همچنین بیشتر سرطانها مقابله کند به خاطر اینکه حاوی ویتامین C و اسید فولیک است همچنین سرشار از فیبرهایی است که میزان قند خون را ثابت نگه داشته مانع از کسلی و افسردگی میشود آب کلم هم درمان طبیعی فوق العاده برای مقابله با زخم معده است .

آیا میدانید که که

استاتین ها باعث بالا رفتن قند خون و در نتیجه خطر ابتلا به دیابت را افزایش می دهند . استاتینها از طرفی باعث کمبود Vit D میشود و در نتیجه مقاومت به انسولین را افزایش می دهد و از طرف دیگر باعث کاهش تولید COQ₁₀ میشود که آنتی اکسیدان بسیار قوی است و نقش زیادی در کنترل قند خون دارد. استرسهای اکسیداتیو یکی از فاکتورهای ایجاد کننده دیابت ، سندرم متابولیک و حملات قلبی است . بنابراین باید روزانه مقدار COQ₁₀ برای محافظت از سلولهای بدن خود دریافت کنید. مصرف استاتین باعث از بین بردن COQ₁₀ شده اثرات نامطلوبی بر سلامت شما بجا می گذارد .

Refrens:

Medapple.com/405/winter_depression

[/Drug_safety_communication _ F.D.A 2013/10/1](http://Drug_safety_communication_F.D.A_2013/10/1)

www.pezshkaddress.com/article313.html

<http://fa.wikipedia.org/w/index.php>